

GLUPOŚĆ (41) *sb f*

o jasne.

sg *N* głupłość (13). ◇ *G* głupości (13). ◇ *D* głupości (2). ◇ *A* głupłość (11). ◇ *I* głupością (1). ◇ *pl* *L* głupoci(a)ch (1).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVI – XVII(XVIII)w.*

Glupota, brak rozumu, szaleństwo; nieuctwo, prostactwo; amentia, caecitas mentis, fatuitas, imperitia, ineptia, rusticitas, stultitia, vecordia *Mącz* (41) : Odpowieday głupiemu podług iego głupolci/ á by go nie miano zá mądrego. *March*¹ A4v [idem *March*³ V5v]; *BierEz* F2v, M3v, O4v, P3; *Mnimáles* fie bytz lepšfym/ mędršfym/ nauczeńšfym/ nad doktory ij nałfe biskupy/ mowiätz onich przed ludzmi/ tutz iuż vkazuje fie śmialořtz ij glupolftz twoia *OpecŻyw* 115v; *TarDuch* A2v, A6; *Y* ty chcefzli być od zwierząt rozny *A* ich też głupolci proźni *Chciey* fie w naukę [!] obierać *BielŻyw nlb* 6; *Ale* inźeć fą rzeczy kthoreć przodki nałze wielkie á zączne [!] vczyńiły. *To* ielt doma opatrność, rozum w radzie zdrowy, ani głupolci ani ktorey żądzey poddany. *BielŻyw* 126; *Smył* zacny pamięć wyraża, zapomnienie czyni á głupolć przynałza. *BielŻyw* 169, 92; *March*³ V5v; *To* pienie o tym/ [...] iż człouiek niema o łobie wiele trzymać/ ani też ma chodzić w dwornolciach w proźnolciach/ y w głupolciach tego łwiata. *WróbŻolt* rrv, M8, nn4v; *LibLeg* 11/13v; *GliczKsiąż* 16; *LubPs* K4v; *RejWiz* 23; *KwiatKsiąż* F3v; *Cimmeriae tenebrae*, *Sylna* ciemność głupolć *Mącz* 53d; *Rusticitas*, [...] *Grubłtwo/ Nieobyczáyność/ Głupolć/ Próřtotá/ Nietrafność.* *Mącz* 362b, 29d, 65b, 119d, 166c, 216b (9); *Chceli* tedy *Litwá* [...] *Polłzce* być równą/ niechayże oná [...] [*zmieni*] głupolć w mądrołć/ á hrubołć łwą w ćwiczóną náturę *Polłką* co rychlę/ gdy po temu czas máią/ á gdy ich *Polłka* *Koroná* [...] wzywa *OrzQuin* Q3; *Prot* D4v; *HistRzym* 4.

W charakterystycznych połączeniach: głupolć ludzka (2), *silna, sprosna, tego łwiata, uporna, wielka* (5), *wrodzona.*

Szeregi: »mądrołć abo (jako i) głupolć« (2): *Mądrołć* ábo *głupolć* białey głowy po czym poznác *Leop Prov* 14 *arg*; *BielKron* 79v. [*Ponadto w innym połączeniu strukturalnym 1 r.*].

»głupolć a nieobaczenie« (1): *Ale* yáko w inłfych rzeczách człowyek głupolcyą á z nyeobaczenyá podknął fie/ ták theż y w tym łzwánkuyąc obáczyć fie/ á ku łobye przysć nyechce. *GliczKsiąż* F.

»szaleństwo i głupolć« (1): *ne si ille stulte dixit, tu stultius facies, id est, num ideo, I wieręs zá rázem to miał czinić co on z łzaleńřtwá y głupolci* rzekł. *Mącz* 447b.

Wyrażenia przyimkowe: »prze głupolć« = *per stultitiam Vulg* (2): *Rozgnolili* fie (záś) y pokazłili blizny moie: *prze* głupolć moię [*a facie insipientiae meae*]. *Leop Ps* 37/6, *Eccli* 6/2.

»z głupolci« (3): *A* wpadłem tu z łwey głupolci/ *Gdzie* niemálz żadney lutołci. *BierEz* L2; *LubPs* K3v; *Mącz* 447b.

Synonimy: *grubijaństwo, grubołć, grubłtwo, niebacžnołć, nierozum, nietrafność, nieumiejętnołć, niewiadomołć, prostołć, prostota, szaleństwo, szalonołć.*

Cf **GLUPSTWO**